

กรรมวาจกภาษาสเปนจากข่าวออนไลน์: กรรมวาจกแบบสะท้อน หน่วยสร้าง Se และกรรมวาจกหน่วยสร้างกลุ่มคำกริยา Ser

Passive Voice in Spanish in Online News: Reflexive Passive with Se-construction and Periphrastic Passive with Ser

ชัชวาล ศรีทอง¹

Chadchavan Sritong

Abstract

This paper tries to complete two objectives: 1) to discover the number of passive voice sentences being used in online news and 2) to analyze functions such as the syntactic and semantic constructions of the passive voice in relation to the two passive voices in Spanish. The two passive voices that will be taken into account are the se-construction passive or reflexive passive and the ser-construction passive or periphrastic passive. fifty online news pieces from five different types of news sources were explored in order to find the total number of passive sentences being used. Findings revealed that 149 passive sentences were found and 2.98 passive sentences were applied in one particular news piece. The author of the grammar lecture also introduced ideas based on grammatical rules towards passive voices in Spanish. The review explains that 1) Reflexive passive functions are universal tools to convey general value by focusing on processes and not the agentive phrase. Its feature is in the *Se + Verb 3rd subject in singular or plural*. The syntactic construction is the active voice but semantically conveys the meaning of passive voice due to the same active and passive subject. It is used more frequently than the periphrastic passive, especially in everyday life conversations or spoken languages.

¹อาจารย์ สาขาวิชาภาษาสเปน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Lecturer, Department of Spanish, Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University

2) Periphrastic passive has a strong syntactic construction because of the agreement between elements in a sentence. Its construction is the *Ser + past participle (+ por + agentive phrase)*. It is an individual function which can be followed by the preposition *por* as deemed necessary in context where action verbs can frequently be found. Periphrastic passive is applied particularly more towards formal languages such as historical narration, medical and scientific fields and journalistic styles. In addition to this, the guideline for teaching Spanish passive voice to Thai learners was proposed at the end of the paper.

Keywords: passive voice in Spanish, reflexive passive, periphrastic passive, language in online news

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์สองประการคือ 1) เพื่อค้นหาจำนวนการใช้กรรมวาจก (passive voice) ในข่าวออนไลน์ 2) เพื่อวิเคราะห์หน้าที่โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ของกรรมวาจกภาษาสเปนสองประเภท คือ กรรมวาจกแบบสะท้อนหน่วยสร้าง *Se* (reflexive passive) และกรรมวาจกแบบหน่วยสร้างกลุ่มคำกริยา *Ser* (periphrastic passive) โดยใช้ภาษาจากข่าวออนไลน์ 5 ประเภทจำนวน 50 ข่าวเพื่อหาจำนวนการใช้กรรมวาจกและใช้ตัวอย่างประโยคข่าวเพื่อให้คำอธิบายพร้อมแทรกทัศนะของผู้เขียนในฐานะผู้สอนไวยากรณ์ที่มีต่อเรื่องกรรมวาจก พบว่ามีการใช้กรรมวาจกทั้งสองประเภทจำนวน 149 ครั้ง เฉลี่ยพบประโยคกรรมวาจก 2.98 ครั้งต่อ 1 ข่าว ผลการศึกษาพบว่า 1) กรรมวาจกแบบสะท้อนหน่วยสร้าง *Se* ทำหน้าที่สื่อความหมายเชิงสากลความหมายทั่วไป เน้นกระบวนการ มักไม่ใช้ร่วมกับวลีผู้กระทำได้มีความสัมพันธ์เชิงวากยสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา รูปแบบคือ *Se* + กริยาที่ผันตามประธานเอกพจน์หรือพหูพจน์บุรุษที่สาม (Verb 3rd subj. in singular or plural) โดยมีโครงสร้างประโยคเป็นกรรตุวาจก (active voice) แต่มีความหมายเชิงอรรถศาสตร์เป็นกรรมวาจกเพราะมีประธานที่เป็นทั้งผู้กระทำกริยาและรับผลของกริยา มีการใช้กรรมวาจกแบบสะท้อนมากกว่าโดยเฉพาะในภาษาพูด 2) กรรมวาจกแบบหน่วยสร้างกลุ่มคำกริยา *Ser* เป็นรูปแบบกรรมวาจกที่มีความเคร่งครัดทางโครงสร้างสูง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหลักในประโยคมีลักษณะคล้ายตามกัน โครงสร้างคือ *Ser*+past participle ใช้ในเหตุการณ์ที่เฉพาะมักมีกริยาแสดงความเคลื่อนไหว (action verb) มีความเป็นปัจเจกสามารถระบุ

วิธีผู้กระทำหลังบุพบท por หรือไม่กี่ได้ กรรมวาจกแบบหน่วยสร้างกลุ่มคำพบมากในภาษาที่เป็นทางการ เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์ ภาษาวงการแพทย์ วิทยาศาสตร์ และภาษาสื่อมวลชน นอกจากนี้ในส่วนท้ายของบทความยังได้ให้ข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเรื่องกรรมวาจกทั้งสองประเภทสำหรับผู้เรียนชาวไทยอีกด้วย

คำสำคัญ: กรรมวาจกภาษาสเปน กรรมวาจกแบบสะท้อน กรรมวาจกหน่วยสร้างกลุ่มคำกริยา Ser ภาษาชาวออนไลน์

บทนำ

ภาษาสเปนเป็นหนึ่งในภาษาที่มีลักษณะภาษา (linguistic typology) ที่ซับซ้อน กล่าวคือเป็นกลุ่มภาษาประเภทวิกติดิจปัจจัย (inflectional or fusional language) ประกอบไปด้วยประเภททางไวยากรณ์หลายลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ โดยหน่วยต่างๆ ในประโยคมีความสัมพันธ์และเกิดการเปลี่ยนแปลงตามกัน เช่น การกระจายกริยาเพศ พจน์ โครงสร้างประโยค ลำดับเรียง กาล กรรมตรงกรรมรอง การใช้สรรพนามประเภทต่างๆ ความคล้อยตามระหว่างประเภทของคำในประโยคโดยเฉพาะเรื่องกรรมวาจกที่มีหน่วยสร้างเป็นเอกลักษณ์สร้างปัญหาให้กับผู้เรียนภาษาสเปนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องทำความเข้าใจ ต้องแปลหรือต้องใช้กรรมวาจกให้ถูกหน้าที่ควบคู่ไปกับความถูกต้องทางวากยสัมพันธ์มีความเหมาะสมทางอรรถศาสตร์และใช้ได้อย่างถูกต้องตามสถานการณ์

กรรมวาจกเป็นหัวข้อไวยากรณ์ที่มีความซับซ้อน บ่อยครั้งในการเรียนการสอนมักมองข้ามที่จะลงลึกในรายละเอียด ผู้เขียนเป็นผู้สอนวิชาไวยากรณ์ให้กับผู้เรียนชาวไทยระดับมหาวิทยาลัย พบปัญหาการใช้กรรมวาจกที่ผู้เรียนยังใช้ผิดกันจำนวนมากและพบว่าผู้เรียนมีการหลีกเลี่ยงการใช้กรรมวาจกในการสื่อความหมาย เนื่องจากขาดความเข้าใจ อันถ่วงแท้ ทำให้เกิดความกังวลและเลือกที่จะไม่ใช้กรรมวาจกในการสื่อความ ดังนั้นจึงเล็งเห็นความสำคัญในการทบทวนงานศึกษากกรรมวาจกที่ผ่านมาและให้ข้อคิดเห็นพร้อมคำอธิบายเพื่อเป็นแหล่งศึกษาให้ผู้สอนและผู้เรียนได้ใช้ประกอบในการทำความเข้าใจหน้าที่ รูปแบบวากยสัมพันธ์ ด้านอรรถศาสตร์ของกรรมวาจกภาษาสเปนได้อย่างถูกต้อง

การเรียนการสอนกรรมวาจกภาษาสเปนสำหรับผู้เรียนชาวไทยยังมิอุปสรรค ด้วยข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะในด้านของสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่อย่างจำกัดและยังไม่มีเป็นภาษาที่ใช้จริง โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับกรรมวาจกแบบ *pasiva perifrástica*

ที่ได้มีการสำรวจคู่มือเรียนภาษาสเปนมาตรฐานต่าง ๆ พบว่าเป็นหัวข้อไวยากรณ์ที่ถูกลืม (Pastor และ Berdala, 2013) ไม่ค่อยมีความสำคัญในการเรียนการสอนนัก หากแต่ในความเป็นจริงแล้วมีการใช้กรรมวาจกประเภทนี้อย่างแพร่หลายพบได้มากในภาษาหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นภาษาที่ผู้เรียนต้องได้ใช้อยู่เป็นประจำ เพื่อติดตามข่าวสารปัจจุบันและเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ดังนั้นภาษาข่าวจึงเป็นอีกทางเลือกที่ดีในการฝึกฝนภาษาสเปน โดยเฉพาะภาษาข่าวในโลกออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้โดยง่ายเหมาะสมกับยุคสื่อสารไร้พรมแดนและตรงกับลักษณะของผู้เรียนภาษาในยุคปัจจุบัน อาจเป็นข่าวสารที่ปรากฏในเว็บไซต์ทั่วไป ทั้งอยู่ในเว็บไซต์สำนักข่าวโดยตรงหรือที่ปรากฏในสื่อสังคมออนไลน์ ยอดนิยมอย่างเพชฌกที่ผู้เรียนในยุคนี้ใช้เป็นเครื่องมือหลักในการติดต่อสื่อสารกันอย่างแพร่หลาย ผู้สอนสามารถนำสื่อสารสนเทศที่เป็นจริง (realia) นี้มาใช้ประกอบหรือเป็นตัวอย่างการสอนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถมอบหมายงานให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ด้วยตัวเองอย่างสะดวกทั้งในและนอกชั้นเรียน

ข้อดีของการใช้ภาษาข่าวออนไลน์เป็นสื่อประกอบการสอนอีกประการหนึ่งคือนอกจากผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องกรรมวาจกแล้วยังได้รู้จักศัพท์ สำนวนต่าง และไวยากรณ์อื่นๆ เพิ่มเติมจากบริบทของกรรมวาจกควบคู่ไปกับความรู้ทางวัฒนธรรมการใช้ภาษาของชาวสเปนและกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาราชการอีกด้วย ดังนั้นผู้เขียนจึงเลือกใช้ตัวอย่างจากภาษาข่าวออนไลน์มาเป็นตัวอย่างอธิบายเพื่อวิเคราะห์หน้าที่ โครงสร้าง และความหมายของกรรมวาจกภาษาสเปนทั้งสองประเภทคือกรรมวาจกหน่วยสร้างสรรพนาม Se และกรรมวาจกแบบหน่วยสร้างกริยา Ser

1. แนวคิดกรรมวาจกสากล

เป็นที่ทราบทั่วไปว่าภาษาโดยส่วนใหญ่ในโลกประกอบด้วยวาจกสองประเภทคือกรรตุวาจก (active voice) และกรรมวาจก (passive voice) ซึ่งเป็นรูปแบบประโยคในการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกรรมกริยา (transitive verb) กับประธานและกรรมของกรรมกริยา (Sweet, 1891 อ้างใน (Prasithrathsint, 2006) ซึ่งหน่วยสร้างของวาจกทั้งสองนี้สามารถเปลี่ยนกลับไปมาระหว่างกันได้ตามจุดประสงค์ในการพูดวาจกทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน ประธานในประโยคกรรตุวาจกเป็นวลีแสดงผู้กระทำในประโยคกรรมวาจกซึ่งสะท้อนกระบวนการทำให้ประธานมีความโดดเด่นเมื่อใช้กรรมวาจก หน่วยสร้างวาจกทั้งสองนี้มีความสัมพันธ์กันทั้งเชิงหน้าที่และเชิงอรรถศาสตร์ (Comrie, 1989) แต่อาจมีความแตกต่างทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ (pragmatic) บ้าง (Fernández, 2002) ขึ้นอยู่กับว่าผู้พูดกล่าวถึงสิ่งใดและต้องการเน้นส่วนใดของประโยค เช่น กรรมวาจก

มักถูกใช้เพื่อเน้นผู้ทรงสภาพหรือผู้ถูกระทำ (patient) มากกว่าผู้กระทำ (agent) ซึ่งตรงกันข้ามกับกรรตุจากที่ผู้กระทำจะมีหน้าที่และมีความโดดเด่นมากกว่า โดยจากทั้งสองนั้นสามารถสะท้อนความรู้สึกหรือมุมมองของผู้ใช้ภาษาที่มีต่อเรื่องนั้นๆ ได้

มีงานค้นคว้าที่ศึกษาเรื่องกรรมาจพบว่าการรมาจเป็นเครื่องมือสำคัญที่ผู้เขียนใช้แสดงทัศนคติ (Baratta, 2009) ความรู้สึกจากคำที่ใช้สื่อความหมาย โดยทั่วไปแล้วผู้คนเลือกที่จะใช้กรรตุจากมากกว่ากรรมาจ หากแต่กรรมาจจะมีบทบาทมากกว่าในหน้าที่พิเศษทางสัมพันธสาร (discourse function) เพื่อเน้นย้ำความหมายที่ชัดเจน เด่นชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่สถานการณ์การใช้ภาษานั้นไม่ให้ความสำคัญกับผู้กระทำ ไม่มีความจำเป็นที่ต้องอ้างถึงผู้กระทำหรือภาวะผู้กระทำไม่มีตัวตน (Non-Refential agent) ซึ่งกรรมาจจะทำหน้าที่เติมเต็มวาทกรรมนั้นได้เหมาะสมยิ่งกว่า (Biber, Johanson, Leech, Conrad, & Finegan, 1999) ความแตกต่างระหว่างกรรตุจากและกรรมาจนั้นไม่ได้เป็นเรื่องของการถ่ายทอดข้อมูลหากแต่เป็นเรื่องของมุมมอง เช่น El profesor alaba al alumno. (ครูชื่นชมนักเรียน) ความสนใจหรือการเน้นย้ำจะอยู่ที่ el profesor มีแนวโน้มว่าประโยคถัดไปจะกล่าวถึงสิ่งเกี่ยวกับ el profesor แต่เมื่อเป็นประโยคกรรมาจ El alumno es alabado por el profesor. El alumno เปลี่ยนหน้าที่มาเป็นประธาน ความสนใจหลักจะเปลี่ยนมาที่ El alumno เช่นเดียวกัน ทั้งสองประโยคนี้มีความหมายเดียวกัน ผู้กระทำเดียวกันหากแต่มีหน่วยสร้างประธานและที่เด่นชัดที่สุดคือมีมุมมองแตกต่างกัน

แนวคิดที่เกี่ยวกับกรรมาจประเภทหนึ่งที่สำคัญคือ แนวคิดลักษณะภาษา (language typology) ที่อธิบายว่า (Li & Thompson, 1976) กรรมาจในบริบทลักษณะภาษาสามารถแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างกลุ่มภาษาเน้นหัวข้อ (topic-prominent language) และกลุ่มภาษาเน้นประธาน (subject-prominent language) เพราะพบว่าหน่วยสร้างกรรมาจของกลุ่มภาษาประเภทแรกได้แก่ภาษาทางประเทศเอเชียตะวันออก เช่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน รวมถึงภาษาไทยด้วยมีบทบาทน้อยมากหรือไม่มีเลย ในขณะที่กลุ่มภาษาอินโด-ยูโรเปียนโดยเฉพาะภาษาอังกฤษจะมีหน่วยสร้างกรรมาจเป็นองค์ประกอบหลักและมีความโดดเด่นมากกว่า ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะกลุ่มภาษาเน้นหัวข้อนั้นมีธรรมชาติที่ให้นามวลีในฐานะส่วนที่สำคัญที่สุดของประโยคมีบทบาทสำคัญในประโยคโดยที่ไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกริยาซึ่งตรงกันข้ามกับกลุ่มภาษาเน้นประธานที่กริยาจำต้องเปลี่ยนรูปตามประธานอยู่เสมอ (Li และ Thompson, 1976)

Keenan (1990) (quoted in Prasithrathsint, 2006) จำแนกกรรมวาจกเป็นสองประเภทคือกรรมวาจกแบบพื้นฐานและกรรมวาจกแบบไม่พื้นฐาน กรรมวาจกแบบพื้นฐานพบมากในภาษาต่างๆ ในโลกซึ่งมีลักษณะสำคัญ 3 ประการคือ 1) ไม่มีผู้กระทำปรากฏ 2) กริยาเป็นกรรมกริยา (transitive verb) และ 3) กริยาเป็นกริยาที่แสดงการกระทำ มีประธานเป็นผู้ทำและกรรมเป็นผู้รับ ส่วนกรรมวาจกแบบไม่พื้นฐานจะมีลักษณะโครงสร้างที่แตกต่างจากนี้ นอกจากนี้ Keenan (1990) quoted in Prasithrathsint, 2006) ยังได้สรุปการวิเคราะห์แบบลักษณะภาษาจากการศึกษากรรมวาจกในภาษาต่าง ๆ ทั่วโลกดังนี้

1. มีกรรมวาจกในเฉพาะบางภาษาเท่านั้น
 2. ภาษาที่มีโครงสร้างกรรมวาจกหลายรูปแบบจะมีรูปแบบกรรมวาจกพื้นฐานเพียงรูปแบบเดียวหรือไม่ก็มีรูปแบบกรรมวาจกพื้นฐานเพียงอย่างเดียว
 - 2.1 ภาษาที่ปรากฏโครงสร้างกรรมวาจกแบบมีผู้กระทำย่อมมีโครงสร้างกรรมวาจกแบบไม่มีผู้กระทำ (non-agentive passive)
 - 2.2 ภาษาที่มีกริยาแสดงสภาพ (Stative verbs) ในโครงสร้างกรรมวาจก ย่อมมีกริยาแสดงเหตุการณ์ (verbs denoting events) ในโครงสร้างกรรมวาจก
 - 2.3 ภาษาที่มีโครงสร้างกรรมวาจกกรรมกริยาย่อมมีโครงสร้างกรรมวาจกของกรรมกริยา
 3. ภาษาที่มีโครงสร้างกรรมวาจกพื้นฐานมักมีโครงสร้างกรรมวาจกที่แตกต่างกันมากกว่าหนึ่งรูปแบบ
 4. ภาษาที่มีโครงสร้างกรรมวาจกแบบใดก็ตาม จะมีโครงสร้างกรรมวาจกแบบครอบคลุมความหมายสมบูรณ์ได้ทั้งหมด (perfective range of meaning)
 5. ภาษาที่มีโครงสร้างกรรมวาจกแบบพื้นฐานมากกว่าหนึ่งรูปแบบ โครงสร้างกรรมวาจกแบบต่าง ๆ เหล่านั้นมักต่างกันในด้านความหมาย
 6. ประธานในโครงสร้างกรรมวาจกต้องตีความได้ว่าได้รับผลกระทบเท่า ๆ กับเมื่อครั้งเป็นกรรมในประโยคกรตุวาจก
 7. กรรมวาจกที่แตกต่างกันในหนึ่งภาษาอาจแปรตามปริมาณการได้รับผลกระทบของประธานว่าเป็นในทางที่ดีหรือร้าย
- ซึ่งลักษณะสำคัญทั้งเจ็ดนั้นมีความคล้ายคลึงกับงานศึกษากรรมวาจกในภาษาไทย คือ (Prasithrathsint, 2003) พบว่า

1. ประธานในประโยคเป็นปฏิภาค (correspondence) กับกรรมในประโยค
คู่แย้งที่เป็นกรรตุวาท

2. กริยาหลักกรรมกริยาผันมาจากกรรมกริยาในกรรตุวาท

3. สังเกตโครงสร้างกรรมวาทจากหน่วยคำเติม (affix) ในกริยาหลักหรือคำเติม
ที่เติมลงมาในประโยค

4. ประโยคอาจมีหรือไม่มีผู้กระทำซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างที่ลดบทบาทผู้กระทำ
หรือไม่มีการกล่าวถึงผู้กระทำ หากแต่ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ของประโยคมีความโดดเด่น
ขึ้นมา (Givón, 2001)

5. อาจมีความแตกต่างด้านรูปแบบและความหมายจากวาทที่มีรูปแบบแตกต่างออกไป

โดยส่วนใหญ่เราจะพบว่าภาษาอังกฤษมีการใช้กรรมวาทกันมาก เจ้าของภาษามักใช้กรรมวาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ถือเป็นการใช้แบบปกติธรรมดาในชีวิตประจำวัน และพบมากเป็นพิเศษถึงร้อยละ 70 ในงานเขียนทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ (Ahmad, 2012) แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาประสบปัญหาและมีพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการใช้กรรมวาทถึงแม้จะเรียนภาษาอังกฤษมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม (Hinkel, 2004) และ (Espinoza, 1997) จึงอาจอนุมานได้ว่าโครงสร้างของกรรมวาททั้งในด้านหน้าที่ ด้านวากยสัมพันธ์และด้านอรรถศาสตร์มีความซับซ้อนกว่ากรรตุวาท เป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจจึงมักเลี่ยงไปใช้กรรตุวาทเพื่อถ่ายทอดความหมายแทน

กรรมวาทแบ่งเป็นสองประเภทคือแบบสั้นและแบบยาว ต่างมีลักษณะเฉพาะคือกรรมวาทแบบยาวนั้นจะมีการใช้บุพบท by ตามด้วยวลีผู้กระทำกริยาอยู่ส่วนท้ายประโยค ถึงอย่างไรก็ตามก็ยังปรากฏข้อยกเว้นในบางวลีที่สมบูรณ์ด้วยผู้กระทำ (agentive phrase) อยู่แล้ว เช่น The room was permeated with gas and he is known to me. (Coetzee, 1980) สามารถใช้บุพบทตัวอื่นได้ ซึ่งโดยปกติแล้วกรรมวาทแบบยาวนี้จะสามารถสลับเปลี่ยนกับกรรตุวาทเพื่อสื่อความหมายเดียวกันได้เพียงแต่ว่าจะมีความเหมาะสมและความเป็นธรรมชาติไม่เท่ากรรมวาท (Biber, Johanson, Leech, Conrad, & Finegan, 1999) ในขณะที่ กรรมวาทแบบสั้นจะใช้เมื่อไม่มีการอ้างถึงผู้กระทำและเป็นเครื่องมืออันมีประโยชน์ในการเขียนเชิงวิชาการเพราะชี้ให้เห็นถึงสถานะของกรรมตรงกับอนุประโยคกรรตุวาท ทำให้เข้าใจประเด็นได้ง่าย รวดเร็วและชัดเจนมากขึ้น (Biber, Johanson, Leech, Conrad, & Finegan, 1999)

เห็นได้ชัดเจนว่ากรรมวากในภาษาสเปนมีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดกรรมวากสากลหลายประการดังนี้

1. มีกรรมวากมากกว่าหนึ่งรูปแบบ คือ กรรมวากแบบ Se และแบบ Ser และกรรมวากสองรูปแบบนี้แตกต่างกันทั้งด้านรูปแบบและด้านความหมาย
2. มีโครงสร้างแบบมีผู้กระทำและไม่มีผู้กระทำ โครงสร้างที่ไม่มีผู้กระทำนั้นถูกลดบทบาทลงหรือไม่มีการกล่าวถึง ซึ่งมีลักษณะตรงกับกรรมวากแบบ Se ที่ไม่สามารถระบุผู้กระทำ และตรงกับแบบ Ser ในกรณีที่ประโยคนั้นสามารถอนุมานถึงผู้กระทำได้
3. ประโยคกรรตุวากที่เป็นสกรรมกริยาสามารถเปลี่ยนเป็นกรรมวากได้โดยที่อนุมานได้ว่าประธานของกรรมวากได้รับผลกระทบเท่ากันเมื่อครั้งเป็นกรรมในประโยคกรรตุวาก

จากงานศึกษาค้นคว้าที่น่าเสนอนั้น จะเห็นได้ว่าการกระบวนการกรรมวาก (passivization) นั้นมีความซับซ้อนและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวหลายประการ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมด้วยรูปแบบกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจและนำกรรมวากทั้งสองรูปแบบไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหน้าที่ โครงสร้าง ความหมายและสถานการณ์

นิยามคำสำคัญ

มีคำเฉพาะที่มีการกล่าวถึงหลายครั้ง ด้วยความที่เป็นการวิเคราะห์ไวยากรณ์ภาษาสเปนจึงมีการใช้คำทับศัพท์ภาษาสเปนสลับระหว่างภาษาไทย ภาษาอังกฤษควบคู่กันไป ที่กล่าวซ้ำหลายรอบมีสองคำด้วยกัน คือ

1. กรรมวากหน่วยแบบสะท้อนหน่วยสร้างสรรพนาม Se หรือ reflexive passive หรือ pasiva refleja หมายถึง กรรมวากประเภทหนึ่งของภาษาสเปนที่มีสรรพนาม Se เป็นหน่วยสร้าง ถือเป็นกรรมวากไม่ใช่แบบแผน (non-typological passive) ในภาษาสเปน
2. กรรมวากแบบกลุ่มคำกริยา Ser หรือ periphrastic passive หรือ pasiva perifrástica หมายถึง กรรมวากประเภทหนึ่งของภาษาสเปนที่มีกริยา Ser เป็นหน่วยสร้างสำคัญ สามารถเทียบเคียงกับ periphrastic passive ในภาษาอังกฤษได้เป็นกรรมวากแบบแผน (typological passive) ในภาษาสเปน

จุดประสงค์

บทความวิชาการนี้มีจุดประสงค์หลัก 2 ประการดังนี้

1. เพื่อค้นหาจำนวนการใช้กรรมวาจกในข่าวออนไลน์
2. เพื่อวิเคราะห์หน้าที่โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ของกรรมวาจกภาษาสเปนสองประเภท คือ กรรมวาจกแบบสะท้อนหน่วยสร้าง Se (Reflexive passive) และกรรมวาจกแบบหน่วยสร้างกลุ่มคำกริยา Ser (periphrastic passive)

กระบวนการศึกษา

เลือกประโยคตัวอย่างจากภาษาที่ปรากฏในข่าวออนไลน์ทั้งจากเว็บไซต์ของสำนักข่าวโดยตรงและจากเว็บเพจที่สร้างขึ้นมาเพื่อนำเสนอข่าวผ่านเฟซบุ๊ก เช่น <http://cnnespanol.cnn.com/>, <http://www.elmundo.es/>, <http://elpais.com/>, <http://www.abc.es/>, <http://www.marca.com/>, <http://www.mundodeportivo.com/>, <http://as.com/>, <http://www.rtve.es/>, <http://www.bbc.co.uk/mundo>, <http://www.publico.es/>, <http://www.20minutos.com/>, <http://www.teinteresa.es>, <http://www.informador.com> และแหล่งอื่น ๆ ที่มีภาษาข่าวปรากฏในอินเทอร์เน็ตในช่วงปี 2014 -2015 จำนวน 50 ข่าว โดยคัดเลือกจากข่าว 5 ประเภท ประเภทละ 10 ข่าว คือ 1) ข่าวการเมือง 2) ข่าวกีฬา 3) ข่าวบันเทิง 4) ข่าวอาชญากรรมและภัยธรรมชาติ และ 5) ข่าวทั่วไป รวมคำที่ปรากฏในข่าวที่ใช้วิเคราะห์ 19,204 คำ ข่าวยาวที่สุด จำนวน 952 คำ และสั้นที่สุด 47 คำ ความยาวเฉลี่ยของข่าวคือ 384 คำ เน้นข่าวที่มีการใช้โครงสร้างกรรมวาจกทั้งสองประเภท ซึ่งประโยคที่นำมาศึกษานั้นเป็นประโยคพาดหัวข่าวและประโยคที่อยู่ภายในตัวข่าวจากนั้นทำการสรุปสัดส่วนทางสถิติการใช้กรรมวาจกทั้งสองประเภท แบบแยกประเภท โดยไม่ได้วิเคราะห์หาความแตกต่างการใช้กรรมวาจกของข่าวแต่ละประเภท จากนั้นนำประโยคตัวอย่างมาให้คำอธิบายตามหลักไวยากรณ์ควบคู่ไปกับผลการศึกษากกรรมวาจกในอดีต และส่วนสุดท้ายจะเสนอแนวทางการสอนกรรมวาจกสำหรับผู้เรียนชาวไทยเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนภาษาสเปนนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนได้

ผลการศึกษา

จากการคัดเลือกข่าวที่มีการใช้กรรมวาจกจำนวน 50 ข่าว จากข่าว 5 ประเภท ที่มีจำนวนคำ 19,204 คำ พบจำนวนการใช้กรรมวาจกในข่าวแต่ละประเภท ดังนี้

ประเภทข่าว	กรรมวาจกแบบสะท้อน (Se)	กรรมวาจกแบบSer	จำนวนการใช้กรรมวาจกทั้งสองประเภท
ข่าวการเมือง	22	16	38
ข่าวกีฬา	17	9	26
ข่าวบันเทิง	4	17	21
ข่าวอาชญากรรมและภัยธรรมชาติ	7	24	31
ข่าวทั่วไป	23	10	33
รวม	73	76	149
จำนวนการใช้กรรมวาจกต่อ 1 ข่าว	1.46	1.52	2.98

ตัวเลขรวมในตารางแสดงให้เห็นว่าสัดส่วนการใช้กรรมวาจกทั้งสองประเภทใกล้เคียงกัน คือ 73 ประโยคสำหรับกรรมวาจกแบบสะท้อนและ 76 ประโยคสำหรับกรรมวาจกแบบ Ser และมีค่าเฉลี่ยของการใช้กรรมวาจกในข่าวอยู่ที่ 2.98 ครั้งต่อ 1 ข่าว แบ่งเป็นกรรมวาจกแบบสะท้อน 1.46 ครั้งและกรรมวาจกแบบSer 1.52 ครั้ง จึงอนุมานได้ว่ากรรมวาจกทั้งสองประเภทมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอข้อมูล เป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ประโยคมีจุดเน้นและเป็นจุดเด่นสามารถดึงดูดความสนใจของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี

ข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดของประเภทกรรมวาจกคือ ข่าวทั่วไป ข่าวการเมืองและข่าวกีฬามีการใช้กรรมวาจกแบบ Se สูงกว่าค่อนข้างมาก ในทางตรงกันข้ามข่าวอาชญากรรมและภัยธรรมชาติและข่าวบันเทิงมีการใช้กรรมวาจกแบบ Ser สูงกว่า ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้เขียนข่าวต้องการเน้นส่วนใดของประโยคจึงเลือกใช้กรรมวาจกต่างประเภทกัน ซึ่งจะอภิปรายลักษณะการใช้และขอบเขตแนวคิดกรรมวาจกภาษาสเปนพร้อมนำตัวอย่างจากข่าวจำนวน 15 ประโยคมาประกอบคำอธิบายพร้อมส่วนความหมายคำต่อคำ (interlinear word-by-word glosses) และคำแปลสมบูรณ์กำกับในทุกตัวอย่าง ในหัวข้อต่อไป

จากการศึกษายังพบการใช้ Se ในลักษณะอื่นที่แตกต่างกับกรรมวาจก Se ยกตัวอย่างเช่น *Se impersonal* (Impersonal Se) เช่น A última hora de ayer se anunció que ya se habían vendido 24.000 entradas. *Se recíproco* (Reciprocal Se) เช่น Se miden cara a cara los dos grandes de la Liga. *Se reflexivo* (reflexive Se) เช่น Tampoco sabemos si se esconden (los sospechosos) en el país o han huido a otro. และ *Se pronominal* (Pronominal Se) เช่น Todos los líderes se comprometieron también a compartir información acerca de los flujos. เป็นต้น ซึ่งเป็นอีกประเด็นที่ควรได้รับการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตแนวคิดกรรมวาจกในภาษาสเปน

ภาษาส่วนใหญ่ในโลก รวมถึงภาษาสเปนเป็นภาษาเชิงผู้กระทำ (orientación agentiva) หมายความว่า เป็นภาษาที่มักจะเลือกใช้กรรมวาจกมากกว่ากรรมวาจกผู้กระทำซึ่งมักเป็นมนุษย์จะมีความสำคัญและโดดเด่นมากกว่าผู้ถูกกระทำ ด้วยเหตุนี้เมื่อกล่าวถึงแนวคิดทางกรรมวาจกแล้วนั้นจะเป็นสถานการณ์เฉพาะที่พิเศษต่างไปจากภาษาทั่วไป ลักษณะเฉพาะพื้นฐานของกรรมวาจกนั้นคือการหยุดยั้งบทบาท (Inactivación) ของกริยาที่มีผู้กระทำลงไปเป็นแนวคิดที่ไม่ใช่เชิงประธาน (Haspelmath, 1990)

กรรมวาจกในภาษาสเปนเองก็เช่นเดียวกัน ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้นว่ามีลักษณะเฉพาะที่สร้างปัญหาให้กับผู้เรียน ด้วยเหตุที่ว่าภาษาสเปนมีหน่วยสร้างกรรมวาจกที่สำคัญอยู่สองรูปแบบคือ กรรมวาจกแบบ pasiva perifrástica ที่มีหน่วยสร้างกริยา ser + participio และกรรมวาจกแบบสะท้อนหน่วยสร้างคือ se ร่วมกับกริยาที่ประธานเป็นผู้กระทำ (active verb) โดยที่กรรมวาจกทั้งสองนี้มีหน้าที่โครงสร้างและการถ่ายทอดความหมายแตกต่างกัน ถูกนำไปใช้คนละสถานการณ์ โดยเฉพาะกรรมวาจกแบบสะท้อนนั้น มีความซับซ้อนมากกว่า แต่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปในการใช้ภาษาประจำวันของเจ้าของภาษา ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะนำไปเปรียบเทียบและใช้คำอธิบายกับกรรมวาจกในภาษาอังกฤษหรือภาษาไทยซึ่งผู้เขียนจะวิเคราะห์และให้ความเห็นในลำดับถัดไป

กรรมวาจกแบบหน่วยสร้าง Se (La pasiva refleja)

โครงสร้าง: **SE** + el verbo en la 3ª persona del singular o plural

ในภาษาสเปน มีการใช้กรรมวาจกแบบหน่วยสร้างสรรพนาม Se หรือ กรรมวาจกแบบสะท้อน (pasiva refleja) มีการใช้มากกว่าแบบ perifrástica โดยเฉพาะในภาษาพูด กรรมวาจกแบบสะท้อนนี้สร้างขึ้นจากกริยาที่มีผู้กระทำร่วมกับสรรพนามสะท้อน se โดยไม่มีการกล่าวถึงผู้กระทำ มักจะไม่พบการใช้บุพบท por ที่ระบุผู้กระทำโดยกริยาที่ใช้ร่วมกันนั้นสามารถอยู่ในกาลต่าง ๆ สามารถเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์ได้แต่จะอยู่ในประธานบุรุษที่ 3 เท่านั้น ในด้านความหมาย กรรมวาจกแบบสะท้อนนี้มีโครงสร้างวากยสัมพันธ์เป็นกรรตุวาจกเพราะกริยาเปลี่ยนแปลงตามประธาน แต่ในทางความหมายเป็นกรรมวาจกเพราะมีประธานและกรรมตัวเดียวกันที่เป็นทั้งผู้กระทำกริยาและรับผลของกริยากรรมวาจกแบบนี้มีหน้าที่เป็นตัวนำสารที่ยังไม่รู้จัก (unknown information) ไปยังคู่สนทนา และเน้นถึงลักษณะเหตุการณ์ของสารนั้นที่ผู้พูดต้องการให้คู่สนทนาทราบ (Fernández, 1998) และมีความโดดเด่นเป็นตัวนำสารสากล (Universal) เน้นการนำสารแบบทั่วไป (valor general) ที่บ่งบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่ให้น้ำหนักไปยังผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำ อันใดอันหนึ่งเป็นพิเศษ (Cantallops & Otero, 1994) หากเปรียบเทียบกับกรรมวาจกแบบสะท้อนกับกรรมวาจกแบบ perifrástica จะพบอัตราการใช้โดยทั่วไปในภาษาชีวิตประจำวันสูงกว่ามักใช้ในบริบทภาษากรรมวาจกที่ไม่ต้องการอ้างถึงผู้กระทำ ไม่เน้นไปที่จุดใดจุดหนึ่งของประโยคเป็นพิเศษ เช่น

1. Se buscan personas y familias para vivir en una eco - aldea en Portugal.
หน่วยสร้าง หา บุคคล และ ครอบครัว เพื่อ อาศัย ใน เชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หมู่บ้าน ใน โปรตุเกส

(ที่มา: <http://www.nuevamentes.net/2015/02/se-buscan-personas-y-familias-para.html>)

คำแปล: รับสมัครบุคคลและครอบครัวเพื่อไปอยู่ในหมู่บ้าน “รักษธรรมชาติ” ที่โปรตุเกส

2. El mes pasado se firmaron 30.810 contratos indefinidos más que en marzo de 2014
เดือน อดีต หน่วยสร้าง ลงนาม 30,810 สัญญา ไม่มีกำหนด มาก ใน มีนาคม ของ 2014

(ที่มา: http://www.teinteresa.es/empleo/Aumentan-contratos-indefinidos-mes-marzo_0_1334266729.html)

คำแปล: เมื่อเดือนที่แล้วมีการลงนามสัญญาจ้างงานจำนวน 30, 810 ฉบับซึ่งมากกว่า

ในเดือนมีนาคมปี 2014

3. Ya se sabe el próximo rival en los dieciseisavos: el Villanovense de Segunda B
แล้ว หน่วยสร้าง รู้ ถัดไป คัดรู้ ใน รอบ 16 ทีม บียาโนเบนเซ ของ ลำดับที่สอง ปี

(ที่มา : http://deportes.elpais.com/deportes/2015/10/16/actualidad/1444983831_021283.html)

คำแปล: เป็นที่ทราบแล้วว่าคู่แข่งในรอบ 16 ทีมสุดท้ายคือทีมบียาโนเบนเซ จากลีกเซกุนด้าเบ

4. Se facilitará la incorporación al trabajo de las mujeres..
หน่วยสร้าง ทำให้สะดวก การรวมเข้ามา งาน ของ ผู้หญิง

(ที่มา: <http://www.pp.es/actualidad-noticia/mujer-e-igualdad>)

คำแปล: จะมีการเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เข้าทำงาน

จากตัวอย่างภาษาข่าวทั้งสี่ประโยคเราจะเห็นว่าประธานกรรมวาก (sujeto pasivo) personas y familias, contratos, la mayor parte de la información และ incorporación เป็นตัวกำหนดรูปกริยาในประโยค 1) และ 2) ประธานเป็นพหูพจน์กริยาเปลี่ยนตามประธานส่วนประโยค 3) และ 4) ประธานเป็นเอกพจน์กริยาจึงคล้อยตามพจน์ของประธานโดยที่กริยาสามารถอยู่ในกาลต่าง ๆ ได้ อนึ่งกรรมวากแบบสะท้อนแสดงให้เห็นการเน้นผู้ถูกกระทำที่ชัดเจน (Explicit patient) และกริยาที่ต้องการบอกว่ามีอะไรเกิดขึ้นในส่วนของผู้กระทำนั้นผู้รับสารสามารถอนุมานได้เองจึงไม่มีความจำเป็นต้องกล่าวถึงซึ่งประโยคทั้งสี่ล้วนมีผู้กระทำแฝง (Implicit agent) อยู่แล้ว เช่น 1) ผู้กระทำคือ los responsables หรือ el gobierno หรือ 2) ผู้กระทำอาจเป็น los responsables หรือ la empresa ประกอบกับวากประเภทนี้น้อยครั้งมากที่จะพบวลีผู้กระทำหลังบุพบท por ซึ่งจะแตกต่างกับกรรมวากแบบ perifrástica ที่สามารถใช้บุพบท por ระบุผู้กระทำได้

หากสังเกตตำแหน่งของประธานกรรมวากทั้งสี่แล้ว ส่วนใหญ่ถูกวางทางด้านหลังของกริยาซึ่งถือเป็นตำแหน่งปกติของประธาน แต่ไม่ได้หมายความว่ากรรมวากประเภทนี้กำหนดตำแหน่งประธานไว้เพียงตำแหน่งเดียว หากแต่ยังสามารถอยู่ในตำแหน่งหน้ากริยาได้ด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่าง

5. ¿Sabías que la bebida se vendía mucho antes de que se inventara la botella?
รู้ เครื่องดื่ม หน่วยสร้าง ขาย มาก ก่อน ของ หน่วยสร้าง สร้าง ขวด

(ที่มา: <https://www.facebook.com/bbcmundo/posts/10153400377179665>)

คำแปล: คุณรู้มาก่อนหรือเปล่าว่ามีการขายเครื่องดื่มกันมานานก่อนที่จะมีการผลิตขวดขึ้นมาเสียอีก

ตำแหน่งทั้งสองของประธานสามารถสลับเปลี่ยนกันได้ โดยไม่กระทบโครงสร้างและความหมาย

ถึงแม้ว่ากรรมจากแบบสะท้อนจะถือเป็นกรรมจากแบบไม่เป็นต้นแบบ (Less typological passive) แต่ในความเป็นจริงแล้วเจ้าของภาษาเลือกใช้กรรมจากประเภทนี้มากกว่า โดยเฉพาะในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันและในสถานการณ์ที่ต้องการเน้นไปในสิ่งที่เกิดขึ้น ไม่ได้เน้นว่าใครกระทำหรือถูกกระทำ

อนึ่ง ด้วยเหตุที่กรรมจากแบบสะท้อนมีลักษณะที่ไม่เน้นผู้กระทำ ทำให้ความหมายคาบเกี่ยวคล้ายคลึงกับโครงสร้างแบบไร้ประธาน (Construcción impersonal) จนบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสนในการแยกแยะไวยากรณ์ทั้งสองไม่เพียงแต่ผู้เรียนภาษาสเปนเท่านั้นหากรวมถึงเจ้าของภาษาด้วย เช่น

a) Se resolvieron los problemas. กรรมจากสะท้อน
หน่วยสร้าง แก้ปัญหา ปัญหา

คำแปล: ปัญหาทุกอย่างได้รับการแก้ไขแล้ว

a) Se persigue a los delincuentes. โครงสร้างไร้ประธาน
หน่วยสร้างไล่ตาม อาชญากร

คำแปล: มีการออกตามล่าอาชญากร

จึงมีคำอธิบายสำคัญทางไวยากรณ์ที่แยกไวยากรณ์ทั้งสองออกจากกันได้อย่างชัดเจนที่ระบุว่ากรรมจากแบบสะท้อนจะมีประธาน (และกรรมในตัวเองกัน) แต่โครงสร้างไร้ประธานจะไม่มีประธานจะมีเพียงกรรมตรงโดยกริยามักผันเป็นประธานบุรุษที่ 3 เอกพจน์เท่านั้น ไม่เปลี่ยนแปลงตามประธานเช่นกรรมจาก ตามที่ปรากฏในประโยค

a) los problemas ทำหน้าที่เป็นทั้งประธานและผู้รับผลของกริยา ในขณะที่

b) los delincuentes ทำหน้าที่เป็นกรรมของบุพบท a และกริยาไม่เปลี่ยนพจน์ตาม los delincuentes หากแต่มีความเป็นไร้ประธาน (impersonalidad) เพราะมีสรรพนาม se ปรากฏอยู่เช่นเดียวกับ a) หากพิจารณาด้านความหมายแล้วหลายครั้งที่พบว่ากรรมจาก se และความไร้ประธานมีความหมายไปในทางเดียวกันคือไม่สามารถระบุได้ว่าใครเป็นผู้กระทำ ซึ่งเรื่องการใช้สรรพนาม se ในไวยากรณ์ภาษาสเปนมีความหลากหลาย

สามารถแบ่ง Se เป็นประเภทต่าง ๆ ได้จึงเป็นประเด็นสำคัญที่นักไวยากรณ์สนใจศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ

กรรมวาจกหน่วยสร้างกริยา Ser (La pasivaperifrástica)

โครงสร้าง: *SER + el participio pasado con concordancia de género y número del sujeto*

กรรมวาจกรูปแบบนี้มีหน่วยสร้าง ser + participio นี้ มีชื่อเรียกภาษาสเปนว่า pasiva perifrástica หรือ la pasiva de participio มีโครงสร้างคล้ายกรรมวาจกของภาษาอังกฤษ Be + past participle ที่ถือเป็นกรรมวาจกต้นแบบ (typological passive) ของภาษาอังกฤษ Pasiva perifrástica เป็นหน่วยสร้างกรรมวาจกกริยาที่สร้างขึ้นมาจากสกรรมกริยา ซึ่งลักษณะของวาจกประเภทนี้จะมีประธานที่ไม่ได้มีหน้าที่เป็นผู้กระทำ หากแต่เป็นผู้ได้รับผลของการกระทำ โดยประธานของประโยคและกริยา ser รวมถึง participio ต้องเปลี่ยนคล้อยตามกันทั้งเพศและพจน์โดยโครงสร้างต้องประกอบขึ้นจากสกรรมกริยาเท่านั้น ไม่สามารถเป็นอกรรมกริยาได้เพราะจำเป็นต้องมีกรรมตรงมาทำหน้าที่ ซึ่งกรรมตรงนั้นจะกลายเป็นประธานของประโยคกรรมวาจกนั่นเองมักมีการใช้กรรมวาจกประเภทนี้กันมากในภาษาเฉพาะวงการที่มีความเป็นทางการและมีการเน้นผู้กระทำหรือผู้ถูกกระทำเช่น บทความทางประวัติศาสตร์และภาษาสื่อมวลชน (Navas, 1989), (Matte Bon, 1992) ซึ่งจากการศึกษาจะเห็นว่าพบการใช้กรรมวาจกประเภทนี้มากในข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมืองและข่าวบันเทิง เพราะรูปแบบเนื้อหาเน้นไปที่ผู้กระทำ กริยาและผู้ถูกกระทำอย่างชัดเจนทำให้เนื้อหามีความเด่นชัด เช่น

6. Adolfo Suárez González fue nombrado presidente del Gobierno en 1976 por el Rey.
อาโดล์โฟ ซูอาเรส โจนชาเลส เป็นชื่อ ประธานาธิบดี ของ รัฐบาล ใน 1976 โดย กษัตริย์

(ที่มา: http://www.abc.es/espana/20141212/abci-noticias-2014-201412052032_1.html)

คำแปล: อาโดล์โฟ ซูอาเรส โจนชาเลสได้รับการแต่งตั้งโดยกษัตริย์ให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี 1976 และด้วยธรรมชาติภาษาดังกล่าวจึงไม่พบกรรมวาจกประเภทนี้ในภาษาพูดมากนัก

กรรมวาจกประเภทนี้สามารถถ่ายทอดออกมาได้สองแบบคือ แบบสั้นและแบบยาว แบบสั้นใช้ในการสื่อความหมายปราศจากการอ้างถึงผู้กระทำ (non-agent promotion) แต่ส่วนประกอบอื่นในประโยคได้รับการสนับสนุน ซึ่งใช้กรรมวาจกรูปแบบนี้ด้วยเหตุผล

สองประการคือ 1) ไม่ทราบว่ามีผู้กระทำคือใคร หรือในบริบทไม่ให้ความสำคัญกับผู้กระทำ
2) สามารถอนุมานตามหลักเหตุผลได้ว่าใครคือผู้กระทำ ตัวอย่างสำหรับกรณี 1 คือ

7. Creo que todo el mundo ha sido evacuado, pero no queremos correr ningún riesgo.

คิด ทุกคน เป็น,คือ อพยพ แต่ ไม่ ต้องการ รัง ไม่มีใดๆ ความเสี่ยง

(ที่มา: <http://www.abc.es/internacional/20130921/abci-alminuto-tiroteo-nairobi-201309211808.xml>)

คำแปล: ผมเชื่อว่ามี การเคลื่อนย้ายผู้คนออกไปแล้ว แต่เราไม่ต้องการจะ ให้มีความเสี่ยงใด ๆ

8. 500 ancianos fueron maltratados en Catalunya en 2014.

500 คนชรา เป็น,คือ ทารุณ ใน กตาลุนยา ใน 2014

(ที่มา: <http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/10500-ancianos-fueron-maltratados-catalunya-2014-3932932>)

คำแปล: ผู้สูงวัยจำนวนห้าร้อยคนถูกทารุณกรรม (หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่ดี)

ในแคว้นกตาลุนยาในปี 2014

จะเห็นได้ว่าประโยค 7) และ 8) นั้นใช้ *pasiva perifrástica* แบบสั้นเพราะไม่สามารถระบุผู้กระทำ ไม่ทราบแน่ชัดว่าใครคือผู้ทำการอพยพและไม่ทราบว่าใครเป็นผู้ทารุณผู้สูงวัย การใช้กรรมวาจกแบบสั้นนี้ตรงประเด็น กระชับและชัดเจนว่าเกิดอะไรขึ้นกับผู้ถูกกระทำและเหตุการณ์มีบทบาทเด่น โดยไม่จำเป็นต้องอ้างถึงผู้กระทำ ซึ่งความหมายของประโยคลักษณะนี้หากถูกสลับเปลี่ยนไปใช้กรรตุวาจกในการถ่ายทอดคงขาดอารมณ์และความเป็นธรรมชาติของภาษาไป

9. Neymar firma su traspaso y será presentado la próxima semana.

เนย์มาร์ ลงนาม ของเขา การย้าย และ เป็น,คือ นำเสนอ ถัดไป สัปดาห์

(ที่มา: <http://deportes.terra.es/barcelona/neymar-firma-su-traspaso-y-sera-presentado-la-proxima-semana,d559152b597ee310VgnVCM400009bcceb0aRCRD.html>)

คำแปล: เนย์มาร์เซ็นสัญญาการย้ายทีมและจะ (ถูก) เปิดตัวสัปดาห์หน้า

10. El Rey Juan Carlos será operado el martes en el Hospital Universitario Quirón de Madrid.

กษัตริย์ฆวน การ์โลส เป็น,คือ ผ่าตัด วันอังคาร ใน โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย คีโรน ของ มาดริด

(ที่มา: <http://www.elmundo.es/elmundo/2013/09/22/espana/1379845241.html>)

คำแปล: กษัตริย์ฆวน การ์โลส จะทรงเข้ารับการรักษา
ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยคีโรนในกรุงมาดริดวันอังคารนี้

ประโยค 9) และ 10) แสดงให้เห็นประโยคกรรมจากแบบไม่มีผู้กระทำเพราะสามารถอนุมานได้ว่าผู้กระทำคือใครตามหลักเหตุผล ผู้กระทำของประโยค 9) อาจเป็น por el club และประโยค 10) อาจเป็น por el equipo de médicos ซึ่งทำให้ประโยคกระชับดึงดูดความสนใจของผู้อ่านไปที่ผู้ถูกกระทำและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้โดยตรง ในทางกลับกันหากสองประโยคนี้ใช้กรรตุจากในการสื่อความจะได้ประโยคดังนี้

9a) El club presentará Neymar la próxima semana.

คำแปล: สโมสรจะเปิดตัวเนย์มาร์สัปดาห์หน้า

10a) El equipo de médicos operará el martes al Rey Juan Carlos en el Hospital Universitario Quirón de Madrid

คำแปล: ทีมแพทย์จะฉายาการผ่าตัดกษัตริย์ หมวน การ์โลส ณ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยคิโรนในกรุงมาดริดวันอังคารนี้

จะเห็นว่าความเป็นธรรมชาติและจุดเน้นของข้อความจะหายไป ผู้อ่านจะเบนความสนใจไปที่ผู้กระทำมากกว่าผู้ถูกกระทำ ทำให้เจตนาและอารมณ์ในการสื่อความลดลงไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นภาษาข่าวที่ต้องการความกระชับและใช้คำให้น้อยที่สุดเพื่อสื่อความหมายให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้ต้องพิจารณาถึงมุมมองของผู้เขียนและความสัมพันธ์สืบเนื่อง (coherencia) ของสารที่จะสื่อด้วย

ขณะที่กรรมาจกแบบยาว ถูกใช้เมื่อมีความจำเป็นต้องอ้างถึงผู้กระทำ ซึ่งผู้กระทำจะมีตำแหน่งวางด้านหลังบุพบท por ลักษณะเด่นของกรรมาจกประเภทนี้คือสามารถระบุผู้ถูกกระทำและผู้กระทำได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะไม่ค่อยพบการใช้ในกรรมาจกแบบสะท้อน ยกตัวอย่างเช่น

11. 147 cristianos fueron asesinados por creyentes extremistas de un grupo terrorista...

147 ชาวคริสเตียน เป็น,คือ ลอบสังหาร โดย ผู้มีความเชื่อ สุดขีด ของ หนึ่งใน กลุ่ม ก่อการร้าย

(ที่มา: <http://www.metropoliscespectica.com/oscurantismo-religioso-sectario/147-estudiantes-cristianos-asesinados-por-musulmanes-en-kenia-el-2-abril-2015/>)

คำแปล: ชาวคริสเตียน 147 คนถูกสังหารโดยกลุ่มก่อการร้ายแนวคิดสุดโต่ง

เปรียบเทียบกับข้อ 11. มักไม่พบประโยคลักษณะเหมือนข้อ 11a) ในกรรมาจกสะท้อนเพราะจะขัดกับหน้าที่ของกรรมาจกประเภทนี้และขาดธรรมชาติของภาษาไป

11a) Se asesinaron 147 cristianos por creyentes extremistas...,

12. Fernando Rojas, un hijo latino de emigrantes, *ha sido aceptado* por 8 prestigiosas universidades de EEUU.
เฟร์นันโด โรฆาส ลูกชาย ลาติน ของ ผู้อพยพ เป็น,คือ ยอมรับ โดย แปต มีเกียรติ มหาวิทยาลัย ของ สหรัฐฯ
(ที่มา: <http://www.dlatinos.com/portal/index.php/educacion/12078-joven-latino-es-aceptado-por-8-prestigiosas-universidades>)

คำแปล: เฟร์นันโด โรฆาส ลูกผู้อพยพชาวลาติน ได้รับการยอมรับจากแปดมหาวิทยาลัย
ชั้นนำของสหรัฐอเมริกา

13. Las calles quedaron convertidas en ríos y los automóviles *fueron arrastrados por la corriente*.
ถนน อยู่ เปลี่ยน ใน แม่น้ำ และ ยานพาหนะ เป็น,คือ ลาก โดย กระแสน้ำ
(ที่มา: <http://cnnespanol.cnn.com/2014/12/27/mas-de-132-000-evacuados-por-las-inundaciones-en-malasia/#more-142869>)

คำแปล: ถนนกลายเป็นแม่น้ำและยานพาหนะต่างถูกน้ำพัดพาไป

จากตัวอย่างประโยคข้างตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ถูกกระทำและผู้กระทำมีบทบาทในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หากแต่ผู้เขียนต้องการเน้นให้ความสำคัญกับผู้ถูกกระทำมากกว่าเพราะมีความสำคัญหรืออาจมีความต่อเนื่องของสารที่ต้องกล่าวถึงมากกว่าและลักษณะเด่นอีกประการคือกริยาที่เข้าร่วมกับกรรมจากประเภทนี้มักเป็นกริยาที่แสดงอาการ (Action verb) จึงเลือกใช้กรรมจากนี้ในการสื่อความในอีกประเด็นหนึ่ง บุพบท *por* ไม่ได้ทำหน้าที่ระบุผู้กระทำเสมอไป หากแต่ยังสามารถระบุเหตุผลที่เป็นผลตามมาจากกริยากรรมจากที่เกิดขึ้นในใจความหลักเช่นกัน เช่น

14. Un hombre de 41 años *ha sido detenido por varios delitos de violación*.
หนึ่ง ผู้ชาย ของ 41 ปี เป็น,คือ จับ โดย หลากหลาย ความผิด ของ การละเมิด
(ที่มา: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2013/09/13/madrid/1379058701_383626.html)

คำแปล: รวบหนุ่มใหญ่วัย 41 ปีเหตุก่อหลายคดีล่วงละเมิด

15. IFA : siete directivos fueron detenidos *por corrupción en Suiza*.
ฟีฟ่า เจ็ด ผู้บริหาร เป็น,คือ จับ โดย การทุจริต ใน สวิตเซอร์แลนด์
(ที่มา: <http://elcomercio.pe/deporte-total/futbol-mundial/diez-directivos-fffa-fueron-dettenidos-suiza-corrupcion-noticia-1814150>)

คำแปล: เจ็ดผู้บริหารระดับสูงของฟีฟ่าถูกจับกุมข้อหาคอร์รัปชันที่สวิตเซอร์แลนด์

หากมองผ่านทัศนคติทางอรรถศาสตร์ ประธานของประโยคกรรมจากเป็นกรรมของกริยาที่ถูกเรียกว่าผู้ทรงสภาพหรือผู้ถูกกระทำมีหน้าที่เด่นกว่าผู้กระทำ ในภาษาสเปนจะใช้กรรมจากประเภทนี้กันมากในประโยคที่ผู้ถูกกระทำได้รับผลของกริยาโดยตรงและผู้ถูกกระทำนั้นมีความเป็นปัจเจก ซึ่งมักใช้เพื่อพูดถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบเฉพาะเจาะจง

หรือมีเหตุสำคัญที่ต้องใช้กรรมวาจาจากประเภทนี้ในการถ่ายทอดความหมาย (López & Falk, 1999) กรรมวาจาจากประเภทนี้เป็นกระบวนการสับเปลี่ยนความโดดเด่นระหว่างผู้ถูกกระทำและผู้กระทำด้วยเหตุผลบางอย่าง ส่งผลให้ผู้ถูกกระทำมีความสำคัญโดดเด่นมากกว่าผู้กระทำ ทำให้ผู้รับสารมุ่งความสนใจไปยังผู้ถูกกระทำมากกว่า (Langacker, 1991) และรายละเอียดลำดับถัดไปมีแนวโน้มจะพูดถึงผู้ถูกกระทำมากกว่า สรุปว่าหน้าที่หลักของ *pasiva perifrástica* เป็นหน้าที่เชิงหัวข้อที่ให้หัวข้อของวาทกรรมที่พูดถึงอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค ทำหน้าที่สื่อความเหตุการณ์เฉพาะและมักจบลงในการกระทำเดียว (Fernández, 1999)

2. ลักษณะภาษาข่าว

บทความนี้เสนอแนวทางใช้ประโยคจากข่าวเพื่อเป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์จึงขอทบทวนลักษณะของภาษาที่อยู่ในข่าวพอสังเขป

ภาษาข่าวเป็นภาษาที่มีการจัดการด้วยเทคนิควิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะสื่อความหมายออกไปให้บรรลุจุดประสงค์เฉพาะด้าน ซึ่งอาจมีกลวิธีทางสื่อมวลชนเข้ามามีส่วนด้วยไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสัญลักษณ์และการเล่นคำ เพื่อให้ผู้อ่านมีอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มีเป้าหมายเพื่อที่จะรักษาคุณค่าเชิงสารสนเทศที่สื่อออกไปและดึงดูดความสนใจของผู้อ่านด้วยวิธีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นลักษณะเฉพาะ (Martínez, 1990) ภาษาข่าวมีความเป็นภาวะวิสัย (objectivity) สูงและมีรูปแบบตรงไปตรงมา ไม่เน้นการพรรณนาเหมือนงานเขียนชนิดอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่อยู่ในพาดหัวข่าว จำเป็นต้องมีความกระชับ ตรงประเด็นและมีศิลปะในการใช้คำเพื่อดึงดูดความสนใจของสาธารณะอีกด้วย

ภาษาข่าวนั้นมีลักษณะเป็นทางการและสุภาพ ไวยากรณ์ของภาษาข่าวจึงมีความละเอียดและมีความเป็นอิสระในโครงสร้างที่ซับซ้อนส่วนในเรื่องของศัพท์ที่ใช้ก็ยังอยู่ในวงเฉพาะหัวข้อ อาทิเช่น ข่าวการเมือง ข่าวอาชญากรรม ข่าวบันเทิง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวทั่วไป ฯลฯ จะมีศัพท์เฉพาะทางในการนำเสนอ ซึ่งทั้งไวยากรณ์และศัพท์นั้นมีการใช้แบบกระชับ ตรงประเด็นเพื่อจะได้บรรลุจุดประสงค์เฉพาะในการส่งสารได้

จากคำจำกัดความที่ทบทวนมาทั้งหมดเห็นได้ว่า ภาษาข่าวเต็มไปด้วยศิลปะในการนำเสนอเพื่อโน้มน้าวดึงดูดผู้อ่านให้มามีอารมณ์ร่วมกับข่าวที่เสนอออกไป จึงเชื่อได้ว่าความน่าสนใจที่อยู่ในภาษาข่าวนั้นจะสามารถดึงดูดผู้เรียนให้สนใจไวยากรณ์และคำศัพท์ที่อยู่ในข่าว เกิดแรงกระตุ้นในการเรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะหากเป็นตัวอย่างที่เป็นเหตุการณ์ที่ผู้เรียนให้ความสนใจพิเศษ ถึงแม้บางครั้งอาจจะพบว่าภาษาข่าวมีความ

บทพ้องหรือการละเลยทางไวยากรณ์อยู่บ้าง แต่ด้วยความที่มีข่าวจำนวนมหาศาลทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์และโลกออนไลน์ ผู้สอนสามารถคัดกรองและสามารถปรับแต่งข่าวให้เหมาะสม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนให้มีความถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นการใช้ข่าวมาเป็นสื่อประกอบการสอนนั้นจึงเป็นตัวเลือกที่รูปแบบหนึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการเรียนการสอนกรรมวาจกโดยใช้ภาษาข่าวสำหรับผู้เรียนชาวไทย

ตามที่ได้กล่าวในบทนำแล้วว่า การสอดแทรกเนื้อหาของกรรมวาจกทั้งสองประเภทนี้ยังพบเห็นได้น้อยในคู่มือเรียนภาษาสเปนมาตรฐานสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ แต่ความเป็นจริงแล้วไม่เป็นเช่นนั้น กรรมวาจกเป็นไวยากรณ์หลักที่ใช้กันมากในชีวิตประจำวันในเกือบทุกสถานการณ์ ตามรูปแบบเฉพาะของแต่ละประเภท กรรมวาจกแบบสะท้อน ใช้กับการสื่อสารความหมายกลาง เน้นการเกิดขึ้นของเหตุการณ์ทั่วไปส่วนกรรมวาจกแบบ *pasiva perifrástica* ใช้กับเหตุการณ์เฉพาะและมีจุดเน้นคำในประโยคเช่นนี้แล้วผู้เรียนภาษาสเปนต้องพบเห็นไวยากรณ์หัวข้อนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยความจำเป็นที่ว่าจึงสามารถสรุปความสำคัญของการเรียนการสอนกรรมวาจกทั้งสองประเภทอย่างเป็นรูปธรรม ถือเป็นงานที่ทำท้ายสำหรับผู้สอนที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถใช้กรรมวาจกได้อย่างถูกต้อง

ผู้เขียนในฐานะผู้สอนไวยากรณ์พบเรื่องกรรมวาจก ที่ปรากฏในคู่มือเรียนภาษาสเปนมาตรฐานค่อนข้างน้อย ยกตัวอย่างเช่น พบกรรมวาจกในแบบเรียนของสำนักพิมพ์ Difusión Aula 4 บทที่ 7 Buenas Noticias หน้า 84-85 และในคู่มือเรียน *Español 3 nivel avanzado* คำอธิบายหน้า 231 แต่หากว่าภาษาที่ใช้ในการอธิบายนั้นเป็นภาษาที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อประกอบคำอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกรรมวาจกได้พอสังเขปเท่านั้น เช่น มีการให้คำอธิบายขนาดสั้นพร้อมยกตัวอย่างประโยค ซึ่งมีจำนวนน้อย เช่น **La ciudad es visitada por muchos turistas en verano. El coche fue encontrado a las afueras de la ciudad.** มากกว่าจะเป็นกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนฝึกฝนประกอบกับมีกิจกรรมจำนวนจำกัดทำให้ผู้เรียนขาดสื่อการสอนที่เพียงพอที่จะทำความเข้าใจไวยากรณ์เรื่องนี้ ดังนั้นผู้เขียนจึงเล็งเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนไวยากรณ์เรื่องกรรมวาจกจึงเสนอแนวคิดวิธีการในการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. ผู้สอนควรอธิบายทฤษฎีของกรรมวาทให้เห็นภาพรวมในเรื่องหน้าที่ โครงสร้าง ความหมายและสถานการณ์การใช้ กรรมวาททั้งสองประเภทให้ผู้เรียนได้เข้าใจและใช้ กิจกรรมจากง่ายไปหายากจน ผู้เรียนสามารถแยกกรรมวาทแต่ละประเภทได้และสามารถ สร้างประโยคกรรมวาทเองได้อย่างถูกต้องเช่น ใช้ข่าวที่ปรากฏการใช้กรรมวาทจากเว็บที่ว่างให้นักศึกษาเติมคำเพื่อให้ได้กรรมวาทที่ถูกต้องเช่น

1.1 A pesar de los estándares Malasia, esta inundación es una de las mayores jamás vividas en el país asiático.132.000 personas fueron _____ (evacuar) en Malasia ____ las inundaciones, según la agencia de noticias oficial,Bernama.

1.2 La semana que viene, un cirujano, posiblemente infectado con ébola, será _____(transportar) de Sierra Leona al Centro Médico de Nebraska para tratamiento, informó un funcionario de Estados Unidos cercano al caso.

2. ผู้สอนสามารถใช้สื่อจากภาษาข่าวออนไลน์มาเป็นสื่อประกอบการสอน ด้วยข้อได้เปรียบหลายประการ อาทิ เป็นภาษาที่ใช้จริงในสื่อภาษาสเปนที่ผู้เรียนต้องพบเป็น แหล่งความรู้ที่เหมาะสมกับยุคการเรียนรู้ไร้พรมแดนที่ผู้เรียนที่เรียนภาษาสเปน ณ ต่างประเทศ ดังเช่นประเทศไทยสามารถเข้าถึงได้ง่าย มีความสะดวกรวดเร็วกว่าสื่อประเภทอื่น และเป็นสื่อที่สร้างความสะดวกให้กับผู้สอนในการมอบหมายงาน เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ด้วยตัวเองนอกห้องเรียนได้อย่างหลากหลายและตรงกับความชอบและความถนัดของผู้เรียน และหากเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยหรือมีบริบทเกี่ยวกับประเทศไทยด้วยแล้ว ผู้เรียนจะรู้สึกมีส่วนร่วมและมีความสนใจในเนื้อหาข่าวมากขึ้นด้วย โดยผู้สอนอาจปรับ แต่งประโยคใหม่ได้ เช่น

2.1 El jefe de la policía del país, Somyot Poompanmuang, ha remarcado este jueves que el atentado en el templo de Erawan fue _____(planear) por una red formada por varios grupos operativos. เช่นนี้ผู้เรียนก็จะได้เรียนรู้คำศัพท์ที่ตัวเองรู้จักแปลไทยอยู่แล้ว จึงได้ประโยชน์สองทาง

3. ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมและแบบฝึกหัดที่อยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ การใช้ภาษาจริงที่ทั้งผู้สอนและผู้เรียนเข้าถึงได้สะดวกดังที่ Pastor & Berdala (2013) ได้เสนอแนวทางกิจกรรมการเรียนรู้กรรมวาทจากรบทั้งสี่ทักษะไว้สำหรับผู้เรียนระดับ B2

โดยจัดทำแบบฝึกหัดประเภทต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้กรรมวาจกแบบ *pasiva perifrástica* โดยใช้ภาษาจากข่าวและสิ่งพิมพ์เป็นหลักในการออกแบบกิจกรรมและแบบฝึกหัด ถือเป็นข้อเสนอที่ดีในการสอนกรรมวาจกประเภทนี้ ยิ่งหากเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ออนไลน์ด้วยแล้วจะได้ข้อมูลที่หลากหลายและเข้าถึงได้ง่าย

4. ผู้สอนออกแบบแบบฝึกหัดโดยเน้นให้ผู้เรียนสามารถเห็นความสัมพันธ์และความแตกต่างของกรรมวาจกทั้งสองรูปแบบ ยกตัวอย่างเช่น แบบฝึกหัดการสลับเปลี่ยนโครงสร้างระหว่างกรรมวาจกทั้งสอง เช่น

4.1 El Centro Médico de Nebraska recibió anoche al doctor Rick Sacra para el tratamiento.

El doctor Rick Sacra fue recibido anoche en el Centro Médico de Nebraska para el tratamiento.

จากนั้นอาจเสริมคำอธิบายถึงความแตกต่าง ความเหมาะสมว่าสถานการณ์เช่นนี้ควรใช้กรรมวาจกรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมและอาจต่อยอดไปถึงโครงสร้าง *impersonalidad* ได้ด้วย เพราะมีความคาบเกี่ยวด้านโครงสร้างและความหมายกับกรรมวาจกแบบสะท้อนด้วย (Fernández, 1998)

สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการค้นหาจำนวนประโยคกรรมวาจกที่ปรากฏในข่าวออนไลน์จำนวน 50 ข่าวที่มาจากข่าว 5 ประเภท คือข่าวการเมือง ข่าวกีฬา ข่าวนันทนาการ ข่าวอาชญากรรมและภัยธรรมชาติและข่าวทั่วไป พบว่ามีการใช้กรรมวาจกจำนวน 149 ประโยค แบ่งเป็นกรรมวาจกแบบสะท้อน 73 ประโยค และกรรมวาจกแบบ *Ser* 79 ประโยค คิดเป็น 2.98 ประโยคต่อ 1 ข่าว แบ่งเป็นกรรมวาจกแบบสะท้อน 1.46 ประโยคและกรรมวาจกแบบ *Ser* 1.52 ประโยค โดยจำนวนการใช้กรรมวาจกทั้งสองประเภทมีสัดส่วนที่แตกต่างกันตามประเภทข่าว ขึ้นอยู่กับว่าข้อความในข่าวนั้นต้องการจะสื่อความหมายแบบใด ผู้เขียนข่าวจึงเลือกใช้กรรมวาจกให้ตรงตามลักษณะของสารที่ต้องการนำเสนอ

จากการทบทวนงานค้นคว้าที่เกี่ยวข้องได้คำตอบไปในทางเดียวกัน จึงสามารถสรุปหน้าที่ โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์และทางอรรถศาสตร์ของกรรมวาจกภาษาสเปนสองประเภทได้ดังนี้

1. กรรมวากแบบสะท้อน

มักปรากฏการใช้กรรมวากแบบสะท้อนประธานมากกว่าในภาษาพูดหรือภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ด้วยลักษณะเฉพาะทางด้านหน้าที่ คือ นำเสนอสารทั่วไป เน้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไปในชีวิตประจำวัน ไม่เฉพาะเจาะจง วลีผู้กระทำหลังบุพบท *por* มักไม่ปรากฏในกรรมวากประเภทนี้ มีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ภายในประโยคไม่ซับซ้อนนักโดยกริยาเป็นประธานบุรุษที่สามเอกพจน์หรือพหูพจน์ขึ้นอยู่กับประธานว่าเป็นพจน์ใด มีความหลากหลายเรื่องกาลของกริยา มีความพิเศษทางด้านกรรมคือหากมองในเรื่องวากยสัมพันธ์จะถือเป็นกรรตุวากเพราะกริยาผันตามประธาน แต่ในมุมมองของอรรถศาสตร์แล้วจะเป็นกรรตุวากเพราะประธานตัวที่ผันกริยานั้นก็ได้รับผลของกริยาที่ตัวเองทำเช่นกัน ในอีกด้านหนึ่ง บ่อยครั้งที่จะพบกรรมวากรูปแบบนี้ในการพรรณนาบรรยายสภาพแวดล้อมรอบข้างมักปรากฏกริยาการรับรู้ เช่น *Creo que el que llamó era tu jefe. No estoy muy seguro. Se oía muy mal.* (Fernández, 1998) และมีความคาบเกี่ยวด้านความหมายกับเรื่องของโครงสร้างไร้ประธาน

2. กรรมวากหน่วยสร้างกลุ่มคำกริยา Ser

มักปรากฏการใช้กรรมวากแบบ *perifrástica* ในภาษาที่มีบริบทเฉพาะเป็นภาษาที่ยกระดับความเป็นทางการขึ้นมา พบได้มากในภาษาที่เกี่ยวกับการเล่าเรื่องทางประวัติศาสตร์ ภาษาทางวิทยาศาสตร์ ภาษาการแพทย์และภาษาสื่อมวลชน ด้วยลักษณะเฉพาะทางด้านหน้าที่คือ นำเสนอเหตุการณ์เฉพาะเจาะจง ชัดเจน กระชับในด้านความหมาย มีความเป็นปัจเจกสูง มักใช้กริยาแสดงความเคลื่อนไหว จุดเน้นอยู่ที่ผู้ถูกกระทำและบางครั้งสามารถระบุผู้กระทำหลังบุพบท *por* หรือไม่ได้ ขึ้นอยู่กับว่าต้องการเน้นส่วนใดบ้าง โดยส่วนใหญ่กริยาที่ปรากฏในประโยคกรรมวากนี้จะเป็นกริยาเฉพาะเหตุการณ์ มีความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์ที่เป็นแบบแผนประธานกริยา *Ser* และ *past participle* ต้องเปลี่ยนแปลงให้มีความสอดคล้องกันในเรื่องของเพศและพจน์อยู่เสมอ กริยา *Ser* สามารถเปลี่ยนได้ตามกาลต่าง ๆ ตามเวลาที่ระบุในประโยคนั้น ๆ

ประเด็นที่น่าสนใจสำหรับกรรมวากทั้งสองประเภทคือ กรรมวากแบบ *pasiva perifrástica* มีโครงสร้างเทียบเคียงได้กับกรรมวากแบบแผนของภาษาอังกฤษ (*Be + pastparticiple*) แต่หน้าที่และความเป็นธรรมชาติในการใช้สื่อสารในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันกลับตรงกันข้าม กรรมวากแบบแผนภาษาสเปนมีการใช้น้อยและขาดความเป็นธรรมชาติ (Kozera, 2012) ในขณะที่กรรมวากแบบสะท้อนไม่เป็นแบบแผนในภาษา

สเปนนั้น มีโครงสร้างแตกต่างไปจากกรรมวาจกแบบแผนภาษาอังกฤษโดยสิ้นเชิง หากแต่เจ้าของภาษาเลือกใช้มากกว่า เพราะมีความเป็นธรรมชาติสูงและทำหน้าที่นำสารที่มีความหมายเชิงกรรมวาจกได้สมบูรณ์มากกว่า

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ภาษาชาวออนไลน์มีการใช้กรรมวาจกสองประเภทนี้จำนวนมากซึ่งแต่ละประเภทยังมีลักษณะการใช้โครงสร้างและความหมายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ผู้สอนควรตระหนักและให้ความสำคัญในการสอนเพราะเป็นโครงสร้างภาษาระดับสูงที่ผู้เรียนต้องพบและใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยข้อเสนอการใช้ภาษาชาวออนไลน์เพื่อประยุกต์ใช้ในการสอนกรรมวาจกที่ได้เสนอไปแล้วจะเป็นตัวเลือกหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตสื่อประกอบกิจกรรมและสร้างแบบฝึกหัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้กรรมวาจกทั้งสองประเภทอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นการยกระดับการใช้ภาษาสเปนของผู้เรียนในการสื่อสารให้สูงขึ้นอีกขั้น

เอกสารอ้างอิง

- Ahmad, J. (2012). Stylistic features of scientific English: A study of scientific research articles. *English Language and Literature Studies* 2(1) 47-55.
- Baratta, A. (2009). Revealing stance through passive voice. *Journal of Pragmatics* 41, 1406-1421.
- Biber, D., Johanson, S., Leech, G., Conrad, S. & Finegan, E. (1999). *Longman Grammar of Spoken and Written English*. London: Longman.
- Cantallos, E. & Otero, C. (1994). Sin rodeos. *Curso intensivo de español*. Wilhelmsfeld: Egert.
- Coetzee, J. (1980). The rhetoric of the passive in English. *Linguistics* 18, 199-221.
- Comrie, B. (1989). *Language Universals & Linguistic Typology*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Espinoza, A. (1997). Contrastive analysis of the Spanish and English passive voice in scientific prose. *English for Specific Purpose* 16(3), 229-243.
- Fernández, J. (1998). La voz pasiva y la construcción impersonal en español: Dos maneras de presentar, manipular y seleccionar información. *ASELE. Actas IX Centro Virtual Cervantes*.

- Fernández, S. (2002). *La voz pasiva en español: hacia un análisis discursivo. Romansk.*
- Givón, T. (2001). *Syntax: An Introduction, Volume I, II.* Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Haspelmath, M (1990). The grammaticalization of passive morphology. *Studies in Language* 14(1), 25-72.
- Hinkel, E. (2004). Tense, aspect, and the passive voice in L1 and L2 academic text. *Language Teaching Research* 8(1). 5-29.
- Kozera, A. (2012). *La voz pasiva en inglés y en español en los medios de comunicación escritos: Un estudio contrastivo.* Coruña: Tesis Doctoral.
- Langacker, W.R. (1991). *Foundations of Cognitive Grammar. Vol II. Descriptive Application.* Stanford: Stanford University Press.
- Li, C. & Thompson, S. (1976). Subject and topic: A new typology of language. *Subject and topic*, 459-489.
- López, M. & Falk, J. (1999). La pasiva analítica y la pasiva refleja: dos formas, dos contenidos. *XIV Skandinaviske Romanistkongress Middle Voice: the Case of Spanish* SE. Estocolmo Maldonado Soto, R. 1992: UMI Dissertation Services.
- Martínez, M.A. (1990). *Lenguaje, texto y mass media.* Murcia: Universidad de Murcia.
- Matte Bon, F. (1992). *La gramática comunicativa de español.* Madrid: Difusión.
- Navas, R.R. (1989). *Ser y estar. La voz pasiva.* Salamanca: Publicaciones del.
- Pastor, R. & Berdala, C. (2013). Voz pasiva perifrástica. Una propuesta didáctica. *Foro de Profesores de E/LE, número 9*, 143.
- Prasithrathsint, A. (2003). A Typological Approach to the Passive in Thai. In Pranee Kullavanijaya, *Manusya: Journal of Humanities* (pp.1-15). Bangkok: Chulalongkorn University.
- Prasithrathsint, A. (2006). Passive constructions. *Controversial Constructions in Thai Grammar*, 179-180.